

Αντισοβιετισμός-αντικομμουνισμός, πρακτορολογία και συκοφαντίες. Του Δ. Πατέλη

Εισαγωγικό σημείωμα στην αναδημοσίευση.

Μετά την νέα ραγδαία κλιμάκωση του εν εξελίξει Γ' Παγκοσμίου Πολέμου στην Ουκρανία, 24^η Φεβρουαρίου του 2022, μαινεται η αντιπαράθεση και στο ιδεολογικοπολιτικό μέτωπο.

Το ξέσπασμα ενός Παγκοσμίου Πολέμου, ή μιας νέας νομοτελούς ιστορικής φάσης του, επιδρά καταλυτικά στο εργατικό επαναστατικό κίνημα, αναδεικνύοντας ανάγλυφα τόσο τις ανειρήνευτες αντιφάσεις της κοινωνίας, όσο και το εάν και κατά πόσο οι διάφορες συνιστώσες του κινήματος εξυπηρετούσαν πράγματι την εργατική τάξη και τα συμφέροντά της, την προοπτική του κομμουνισμού, ή τα συμφέροντα του ιμπεριαλισμού, της αστικής ή/και της μικροαστικής τάξης.

Ο πόλεμος, όπως έδειξε ο Λένιν, θέτει τους πάντες σε δοκιμασία, φέρνει στην επιφάνεια ανάγλυφα την θεωρητική και πρακτική αντιστοιχία/αναντιστοιχία των κοινωνικών, ιδεολογικών και πολιτικών υποκειμένων με την εποχή και την συγκυρία και τελικά, καταδεικνύει την ιστορική φθορά και την χρεοκοπία μορφωμάτων, τάσεων και εκπροσώπων της διάνοησης που κάποτε συνδέονταν με επαναστατικές διακηρύξεις και πρακτικές. Ο Λένιν ανέδειξε ανάγλυφα τα παραπάνω συμβάλλοντας υποδειγματικά στην αποκάλυψη των όρων και των συμπτωμάτων της χρεοκοπίας της Β' Διεθνούς.

Και σήμερα αναδεικνύονται στο προσκήνιο ανάγλυφα οι τεκτονικές ανακατατάξεις στους συσχετισμούς των δρυσών δυνάμεων, οι κοινωνικές/ταξικές αντιφάσεις σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο και οι τρόποι διαμεσολαβημένης ιδεολογικοπολιτικής και οργανωτικής έκφρασής τους, ιδιαίτερα στις ιμπεριαλιστικές χώρες. Σε εκείνες δηλαδή τις ισχυρότερες ως προς το κεφάλαιο χώρες, η αστική τάξη των οποίων, κάνοντας χρήση του μηχανισμού υπερεκμετάλλευσης λόγω της ανισομέρειας σε παγκόσμια κλίμακα, μέσω της άντλησης μονοπωλιακών υπερκερδών, ήταν και είναι σε θέση να «μπουκώνει» την βολεμένη και διεφθαρμένη στη ραστώνη της διαχειριστικής/διεκπεραιωτικής πρακτικής της μακροχρόνιας ειρηνικής περιόδου αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας συνδικαλιστική και πολιτική ηγεσία της εργατικής τάξης της, μέσω της εδραίωσης της θέσης και του ρόλου του προνομιακού στρώματος της «εργατικής αριστοκρατίας» στην διασφάλιση κοινωνικής συνοχής και συναίνεσης. Σήμερα επεκτείνονται αυτά τα εκφυλιστικά φαινόμενα και σε χώρες με μέσο και κατώτερο του μέσου επίπεδο ανάπτυξης, λόγω εμπλοκής στο άρμα του ιμπεριαλισμού σειράς χωρών, ουραγών-δορυφόρων.

Έτσι ξεχωρίζουν και σήμερα ανάγλυφα οι κύριες τάσεις του κινήματος: της «ταξικής ειρήνης», του οπορτουνισμού-ρεφορμισμού και της μαχητικής επαναστατικής συνέπειας, του κομμουνισμού, του αστικού/μικροαστικού σοσιαλσβινισμού (της εκ των πραγμάτων συμπόρευσης με την αστική τάξη και τις ιμπεριαλιστικές συμμαχίες της) και του επαναστατικού κομμουνιστικού

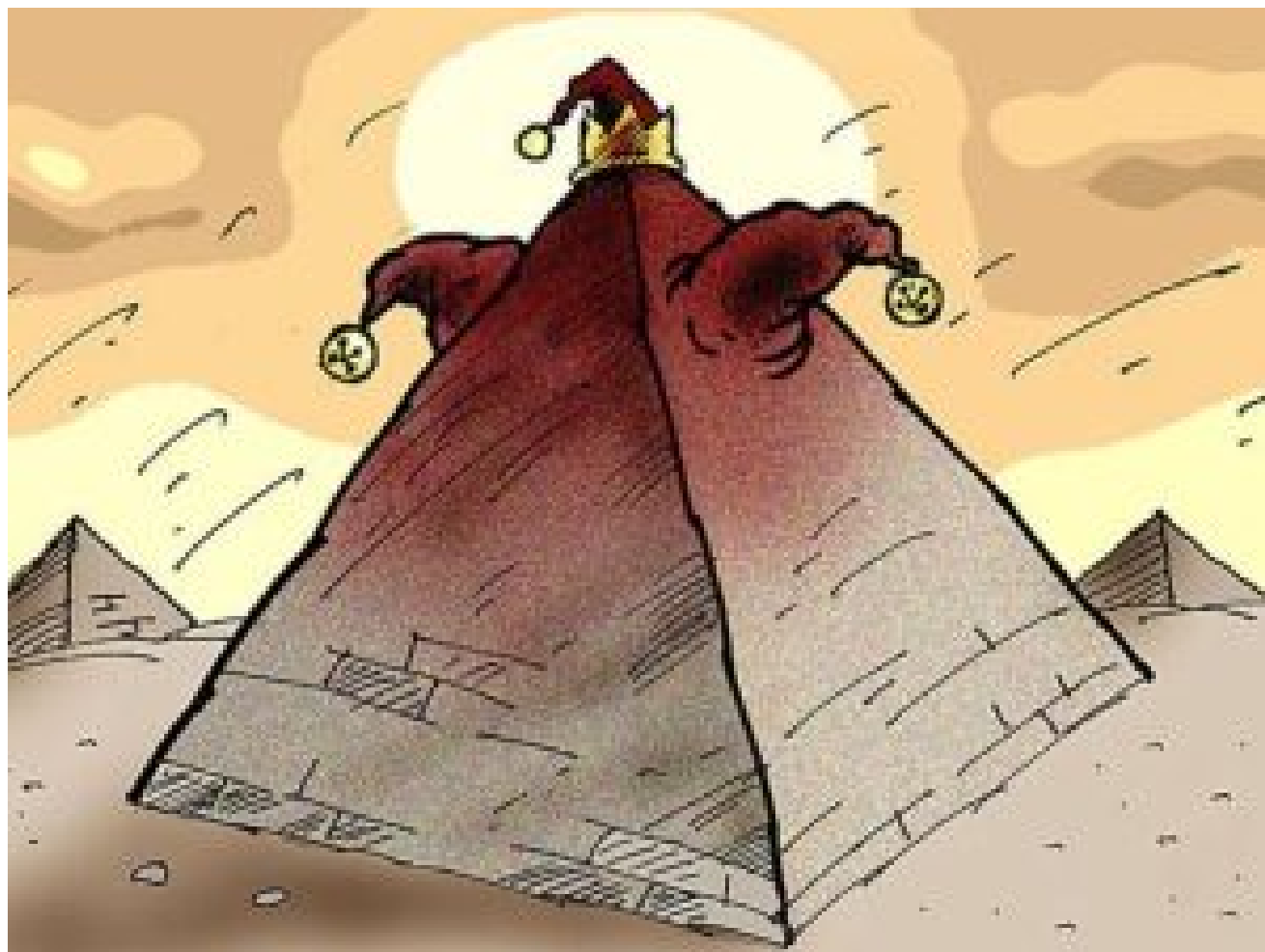
διεθνισμού, με τις αντίστοιχες στρατηγικές και τακτικές.

Η τάση του δεξιού οπορτουνισμού – ρεφορμισμού, που εκδηλώνεται με αλληπάλληλες κλιμακούμενες «πονηρές» διολισθήσεις σε όλο και πιο καθεστωτικές θέσεις, κατά κανόνα συγκαλύπτεται μέσω χειραγωγικών πρακτικών πίσω από τεχνητές πλειοψηφίες και εσωκομματικά πραξικοπήματα εξισορροπιστών γραφειοκρατών. Οι διολισθήσεις αυτές συνεπιφέρουν προς «νομιμοποίησή» τους εντός και εκτός κομμάτων αλληπάλληλες κλιμακούμενες «πονηρές» αναθεωρήσεις της επαναστατικής θεωρίας και μεθοδολογίας του μαρξισμού-λενινισμού. Φυσικά οι φορείς αυτών των λαθροχειριών, δεν πρόκειται να ομολογήσουν ανοικτά τις οπορτουνιστικές και αναθεωρητικές διολισθήσεις τους. Τουναντίον, επιστρατεύουν ως φερετζέ κορώνες «επαναστατικής ρητορικής», όρκους πίστης στην «καθαρή» στρατηγική του σοσιαλισμού-κομμουνισμού, την οποία μετέθεταν και μεταθέτουν στο αόριστο μέλλον (ως άκρον άωτον μιας αυτόματης «διαδικασίας εξελικτικής ωρίμανσης των συνθηκών χωρίς υποκείμενο», πίσω από «προσήλωση στην ορθοδοξία του μαρξισμού» κ.λπ. (Βλ. π.χ. το έργο του Καρλ Κάουτσκι, των αλτουσεριανών και ποικίλων εκδοχών «νεομαρξισμού» και μεταμοντέρνου σήμερα). Αναλυτικότερα βλ. [Ποιοι και γιατί φοβούνται τον Λένιν και την επαναστατική του κληρονομιά; Του Δ. Πατέλη](#).

Έτσι, π.χ. διακηρύξεις προεκλογικής κ.λπ. συμπόρευσης με το ΚΚΕ σε κατά τα λοιπά συνθήκες ειρηνικής κανονικότητας, επανανοηματοδοτούνται σήμερα, αναδεικνύοντας ενδιαφέρουσες πτυχές της αντιπαράθεσης σε όλα τα μέτωπα: θεωρητικό, μεθοδολογικό, ιδεολογικό, ηθικό, πολιτικό κ.λπ.

Υπάρχει μια καθηγητική και όχι μόνο διανόηση, η οποία είναι γαλουχημένη και βαθιά διαποτισμένη με τα αστικά και μικροαστικά ιδεολογήματα/δόγματα και υιοθετεί αντίστοιχη στάση ζωής. Εκπρόσωποι αυτής της διανόησης έχουν την τάση να περιφέρουν εαυτούς σε ανερμάτιστες οπαδικές εντάξεις και αποκλεισμούς δίχως αρχές.

Στην έωλη φαρέτρα τους έχουν βέλη κάθε τύπου ιδεολογικών αγκυλώσεων: από τα παραδοσιακά **αστικά ιδεολογήματα** περί «ολοκληρωτισμού», των «**δύο άκρων**», του «**αντισταλινισμού**» (εκ των πραγμάτων του **αντισοβιετισμού/αντικομμουνισμού και εναντίωσης σε κάθε πραγματικό-υπαρκτό ιστορικό εγχείρημα επαναστατικών μετασχηματισμών του πρώιμου σοσιαλισμού ανά τον πλανήτη και μόνο με την διαπίστωση ότι αυτοί δεν εγγράφονται στα «ιδεώδη» τους περί αυθόρμητου γραμμικού εξελικτισμού, σε μια μεταφυσική πορεία δίχως αντιφάσεις, εμπορευματικές & χρηματικές σχέσεις και στάδια), νεκραναστάσεις του προντονικών καταβολών μικροαστικού «σοσιαλισμού»-**αναρχισμού** μέχρι και τα φαιδρά αστικά και αγοραία-αντιλενινιστικά σχήματα περί ολούθε «**ιμπεριαλισμών**» σε ενιαία και αρραγή «**ιμπεριαλιστική πυραμίδα**»...**

Η κλιμάκωση της αντιπαράθεσης λόγω του πολέμου, θέτει εκ των πραγμάτων το ερώτημα: **ποιος έχει προσεγγίσει ποιον, ποιος «συμπορεύεται» με ποιον και τελικά: ποιος σύρεται από ποιον σε ποιες θέσεις...**

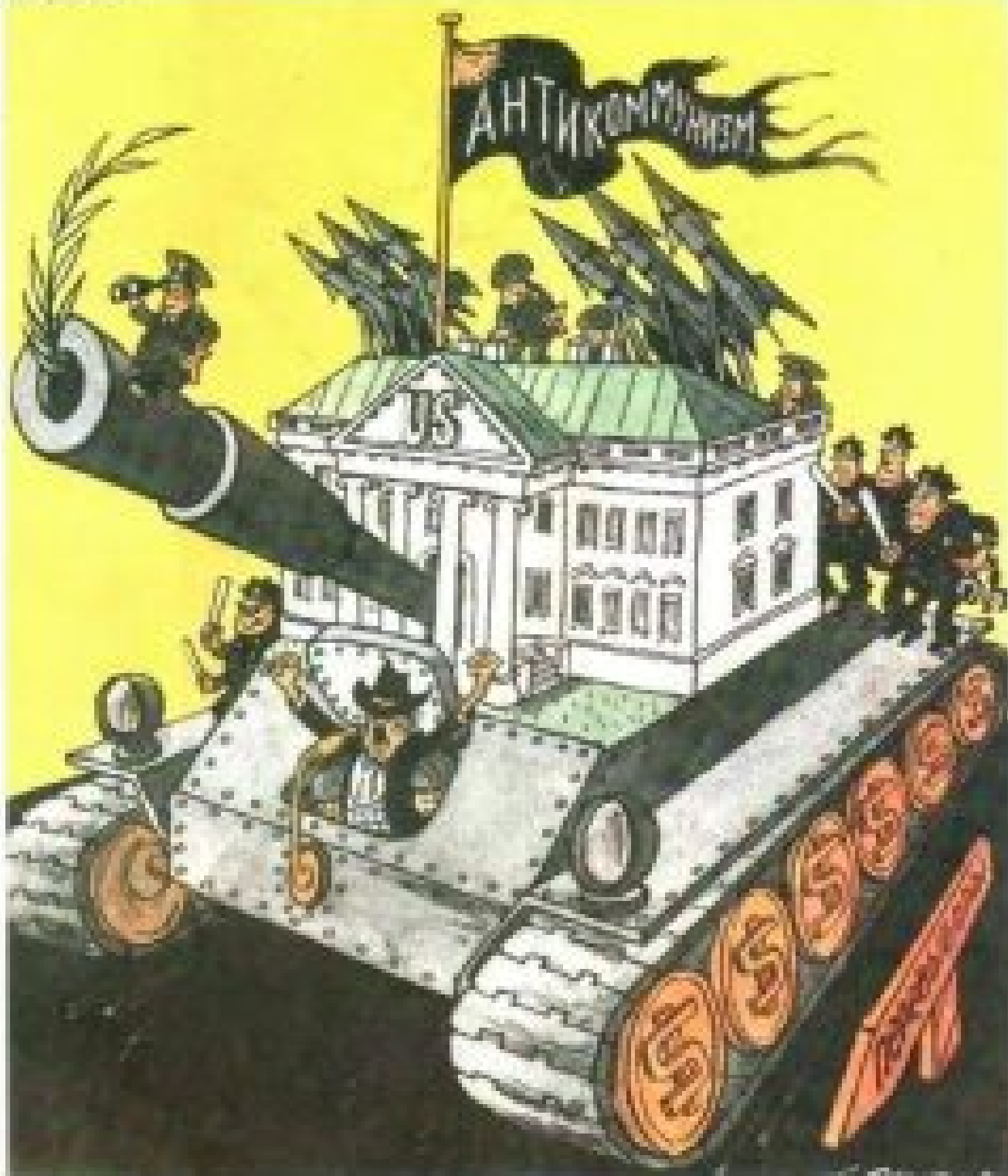
Το ερώτημα τίθεται με ιδιαίτερη ένταση, εάν ο «συμπορευόμενος» προβάλλεται σήμερα μετά βαΐων και κλάδων, εκδίδεται και προάγεται επισήμως το συγγραφικό του έργο κ.λπ., χωρίς αυτός να έχει αναθεωρήσει κατά το ελάχιστο τον **αντισοβιετισμό/αντικομμουνισμό και τον κραυγαλέο αναθεωρητισμό του. Τυχαίο;**

Κοινός παρονομαστής της απουσίας επαναστατικής θεωρίας, της παραίτησης από την μαρξιστική-λενινιστική επιστήμη, είναι η **προσφυγή σε χυδαία πρακτορολογία, προς κατατρόπωση ή/και ιδεολογικό λιντσάρισμα όσων δεν εναρμονίζονται με τις αγοραίες εκάστοτε «διολισθήσεις» σε καθεστωτικές θέσεις και στις συνακόλουθες αναθεωρήσεις...**

Παρόμοιες αήθεις πρακτικές σε κρίσιμες φάσεις της ιστορίας του κινήματος είχαν και τραγικά αποτελέσματα: έχουν οδηγηθεί και στο θάνατο άνθρωποι στιγματισμένοι με συκοφαντικές δυσφημίσεις στη βάση νοσηρής πρακτορολογίας.

Η πρακτορολογία αναγορεύεται σήμερα σε κύριο συστατικό της αστικής προπαγάνδας και σε όχημα ποινικοποίησης κάθε άποψης που διαφοροποιείται απ' την επίσημη στα ελεγχόμενα από ΗΠΑ-NATO-ΕΕ καθεστώτα.

Πρωταπόστολος του αντιφορμάριου αντικομμουνισμού, 1981

Από αυτή την άποψη, κρίνουμε σκόπιμη την αναδημοσίευση αυτού του κειμένου.

Όταν δημοσιεύθηκε (23.8.2019) με τίτλο: «Αντισταλινικός» αντισοβιετισμός-αντικομμουνισμός και αήθης συκοφαντική δυσφήμιση... στην Συλλογικότητα αγώνα για την [ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ](#) , απέσπασε επαίνους και από ανώτατα στελέχη της ηγεσίας του ΚΚΕ για την επιστημονική και λογική του συγκρότηση.

Του Δημήτρη Πατέλη.

Υπάρχουν ορισμένες ενέργειες και συμπεριφορές, που προκαλούν θλίψη, απογοήτευση και οργή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, εάν συνιστούν απλή διαπροσωπική σύγκρουση, μάλλον δεν έχει νόημα να ασχολείται κανείς με την ιταμότητα κάποιου προπέτη, αφήνοντάς τον εκτεθειμένο στην απρέπειά του.

Ωστόσο, στην περίπτωση που με οδήγησε σε αυτή την κριτική παρέμβαση, η αντιπαράθεση –πέρα από την προσβολή στο πρόσωπό μου– αφορά και κομβικά ζητήματα της θεωρητικής και ιδεολογικής αντιπαράθεσης, συνδέεται με διαδεδομένες σε κάποιους κύκλους της αριστερής διανόησης απόψεις, ιδέες, στάσεις ζωής και συμπεριφορές. Ακριβώς αυτή η διάσταση της συμπύκνωσης σε μια επιμέρους αντιπαράθεση τουλάχιστον δύο εκ διαμέτρου αντίθετων κοσμοθεωρητικών αντιλήψεων, με οδήγησε τελικά στη συγγραφή αυτού του κειμένου.

Ο κ. Γιώργος Ρούσης απαντώντας σε πρόσφατη παρέμβασή μου στο διαδίκτυο (στον «τοίχο» μου στο facebook) περί της οργανικής σχέσης μεταξύ αντισοβιετισμού και αντικομμουνισμού, προέβη 22.8.2019 σε 2 αφοριστικά σχόλια.

Αφοριστικό σχόλιο 1^ο : «Πας υπερασπιζόμενος την άποψη ότι στην ΕΣΣΔ και δη της σταλινικής περιόδου είχαμε να κάνουμε με σοσιαλισμό, αντικειμενικά προβαίνει στον έσχατο αντικομμουνισμό».

Αυτό αποτελεί συνέχεια επί το υβριστικότερον προηγούμενου αφορισμού του: «Για μένα δεν είχαμε να κάνουμε με σοσιαλισμό πρώιμο η μη Εξ ου και δεν με απασχολεί να αποδείξω όπως εσείς αν ίσχυε η όχι σε αυτές τις χώρες ο νόμος της αξίας υπό την καθαρή του μορφή».

Αμφότεροι οι αφορισμοί συνιστούν εύγλωττη απόδειξη μιας διαδεδομένης και εδραιωμένης σε κάποιους κύκλους ιδεολογικής/δογματικής εμπλοκής, που οδηγεί σε μυστικιστικό αγνωστικισμό, τουλάχιστον αναφορικά με το γνωστικό αντικείμενο που συνιστούν οι κοινωνίες του πρώιμου σοσιαλισμού.

Όπως έχω επισημάνει και αλλού, με απλά λόγια αυτό σημαίνει: **βαφτίζω μια ιστορική περίοδο που σημάδεψε τη ζωή εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων (τόσο στις χώρες του πρώιμου σοσιαλισμού όσο και παγκόσμια) ως ανύπαρκτη («μη σοσιαλισμό», «ακάθαρτο, μιαιρό, ανύπαρκτο, κρατικό καπιταλισμό» κ.ο.κ.) και δια του εξορκισμού δεν το θεωρώ απλώς ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΤΟΥ, αλλά και συλλήβδην ΑΝΑΞΙΟ ΛΟΓΟΥ!**

Το μόνο βέβαιο είναι ότι τέτοιοι αφορισμοί-εξορκισμοί, δεν έχουν την παραμικρή σχέση όχι μόνο με το μαρξισμό, αλλά και με την όποια σοβαρή αστική επιστήμη. Αποτελούν **τυπική περίπτωση θεολογικού σκοταδισμού μεσαιωνικού τύπου, που πλασάρεται ως «σύγχρονη επαναστατική διανόηση».**

Εγγράφονται δε πλήρως στα αγοραία προπαγανδιστικά αντικομμουνιστικά σχήματα της αστικής τάξης.

Η μόνη διαφορά του κ. Γ. Ρούσση από τα τελευταία, είναι ότι **επενδύει τη στάση του με δήθεν προσήλωση στον κομμουνισμό! Το τελευταίο στοιχείο –χαρακτηριστικό για ορισμένους κύκλους της αριστεράς διανόησης του αφηρημένου «αντικαπιταλισμού»– καθιστά παρόμοιους αφορισμούς εξαιρετικά επικίνδυνους για τη νεολαία.**

Η όλη «προβληματική» παρόμοιων αφορισμών εδράζεται σε κάποιες άδηλες, άκρως μεταφυσικές προκείμενες.

Ιδού μερικές από αυτές ενδεικτικά:

«Η ΕΣΣΔ (και οι περισσότερες χώρες του πρώιμου σοσιαλισμού) ηττήθηκε, άρα είναι μάταιο να ταυτίζεσαι με τους ηττημένους».

«Ο ηττημένος είναι εξ ορισμού φαύλος».

«Η φαυλότητα = μη αυθεντικότητα».

«Κριτήριο αυθεντικότητας είναι η συμφωνία/ασυμφωνία της υπαρκτής σοσιαλιστικής οικοδόμησης με ορισμένο “ιδεώδες-ιδανικό”, δηλ. με ορισμένη αντίληψη περί σοσιαλισμού/κομμουνισμού που εμπεριέχεται σε κάποια θεωρία, ή/και ιδεολογία (ιδεοληψία, δόγμα, συλλογή χωρίων 2-3-4-5-6 κ.λπ. κλασικών της αρεσκείας μας), στα ιδεολογήματα περί «δημοκρατικού σοσιαλισμού», «σοσιαλισμού με ανθρώπινο πρόσωπο» της εκφυλισμένης σοσιαλδημοκρατίας και του ευρωκομμουνισμού, στα ουτοπικά/ανιστορικά αντιγραφειοκρατικά σχεδιάσματα «αμεσοδημοκρατίας» & γραμμικής/ακαριαίας, άνευ όρων και ορίων «κατάργησης του κράτους την επομένη της επανάστασης κ.ο.κ.».

«Ήττα = φαυλότητα = δυσφήμιση ⇒ σοσιαλισμός/κομμουνισμός = ακαριαίος νικητής και γραμμικά εσαεί τροπαιούχος, χωρίς αντιφάσεις».

«Ο υπαρκτός σοσιαλισμός είχε αντιφάσεις και ηττήθηκε ⇒ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ⇒ όποιος το αποκαλεί σοσιαλισμό = έσχατος αντικομμουνιστής»!

Εξυπακούεται ότι οι προκείμενες αυτές υποδηλώνουν εκδοχές δογματικής μεταφυσικής εσχατολογίας θρησκευτικού τύπου, παντελώς ξένες με τη διαλεκτική της πραγματικής αντιφατικότητας της νομοτελούς ιστορικής ανάπτυξης.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι πολλοί από τους ανανήψαντες νυν πολέμιους του πρώιμου σοσιαλισμού που εμφορούνται σήμερα από αντισοβιετικό μένος, όταν η ΕΣΣΔ έδειχνε ακλόνητη υπερδύναμη και η αριστερά ήταν ισχυρή, ήταν τόσο δογματικά απολογητικοί υπέρ της, που πρωτοστατούσαν σε διώξεις εναντίον όσων προέτασαν κριτική-διαλεκτική διερεύνηση των αντιφάσεων και των νομοτελειών της...

Είναι άλλωστε διαπιστωμένη η **νομοτέλεια: ο δογματικός που προσκρούοντας σε προβλήματα, θα θέσει εν αμφιβόλω τα δόγματά του, περνά με μεγάλη ευκολία στον αναθεωρητισμό/σκεπτικισμό, εάν όχι και στο μηδενισμό...** (βλ. [Δ. Πατέλης – Μ. Δαφέρμος – Π. Παυλίδης. Ποια κληρονομιά απαρνούμαστε.](#)).

Για αυτό τον θεολογικό μυστικισμό, κατά κανόνα, το ιδεώδες δομείται ως απόλυτη άρνηση του καπιταλισμού, ως αφηρημένος αντικαπιταλισμός.

Άπαξ και αυτή η ουτοπική/μεταφυσική απόλυτη άρνηση δεν επετεύχθη στα πραγματικά ιστορικά εγχειρήματα γραμμικώς και ακαριαίως, αξίζει μόνο απόρριψη, αφορισμό και ανάθεμα!

Έχοντας ως ιδεώδες αναφοράς την υποστασιοποίηση της απόλυτης άρνησης του καπιταλισμού (που, όπως κατέδειξε ο Μαρξ στην κριτική του μικροαστικού σοσιαλισμού του Πруντόν, συνιστά εξιδανικευμένη εικόνα ενός καπιταλισμού χωρίς αντιφάσεις/αρνητικά στοιχεία), ο φορέας αυτής της εσχατολογικής θεολογίας κατακρημνίζεται απ' τα σύννεφα, μόλις πληροφορείται ότι τα πραγματικά επαναστατικά σοσιαλιστικά εγχειρήματα, δεν προσκρούουν απλώς σε αντιφάσεις, αλλά –στο βαθμό που δεν τις επιλύουν έγκαιρα και αποτελεσματικά– μπορούν και να ηττηθούν, να ανατραπούν από την αστική αντεπανάσταση!

Έτσι ο μυστικιστής αυτού του τύπου προβαίνει σε απόλυτη άρνηση και του υπαρκτού σοσιαλισμού!

Η αντιδιαλεκτική του φύση δεν αντέχει τις αντιφάσεις. Παραδέρνει λοιπόν ανάμεσα σε δύο απόλυτες αρνήσεις: του υπαρκτού καπιταλισμού και του υπάρξαντος ή/και νυν υπαρκτού σοσιαλισμού.

Ορισμένοι δεν αντέχουν αυτά τα βάσανα της –κατά Χέγκελ– «δυστυχισμένης συνείδησης» και επιλέγουν τελικά την απόλυτη άρνηση του σοσιαλισμού/κομμουνισμού, βολεύονται με συμβιβασμό με την κυρίαρχη τάξη πραγμάτων, αλλάζουν στρατόπεδο και ανταμείβονται με σταδιοδρομίες, αξιώματα κ.λπ.

Κάποιοι άλλοι, της ίδιας κατηγορίας «δυστυχισμένης συνείδησης», μετατρέπουν τη Σκύλα και τη Χάρυβδη των παραπάνω δύο απόλυτων αρνήσεων σε πεδίο ιδιότυπης εσωστρεφούς και αυτοαναφορικής «ταυτότητας», στο πνεύμα του «μεταμοντέρνου»...

Με άλλα λόγια, **«λύνουν τις αντιφάσεις» όχι με επαναστατική έρευνα και δράση, αλλά με «βαφτίσια», με λεκτικά υποκατάστατα-υπεκφυγές, με καταφυγή σε μια «εικονική-συμβολική» πραγματικότητα/ταυτότητα, που γίνεται «ύφος» και τελικά «μανιέρα»... Έτσι απαλείφεται στην πράξη η επαναστατική προοπτική, εκφυλίζεται σε «πουκάμισο αδειανό»...**

Για τους φορείς αυτής της μεταφυσικής η κριτική της ΕΣΣΔ και του πρώιμου σοσιαλισμού μπορεί να είναι μόνον απόλυτα αρνητική-απορριπτική: «αυτές δεν είναι ούτε κατ' όνομα σοσιαλιστικές»!

Θυμάμαι στέλεχος του NAP να μου εκμυστηρεύεται με υπαρξιακή αγωνία: «ακόμα και εάν ήταν σοσιαλισμός αυτό, εμείς δεν πρέπει να το λέμε»!

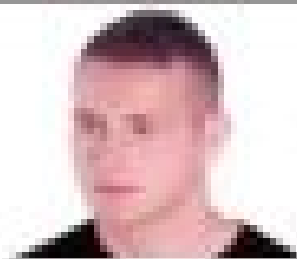
Ο κ. Ρούσης, οδηγώντας στα άκρα αυτή την υπαρξιακή αγωνία της «δυστυχισμένης συνείδησης», σπεύδει να προγράψει αφοριστικά ως «έσχατο αντικομμουνιστή»

όποιον αποκαλεί την ΕΣΣΔ πρώιμο σοσιαλισμό!

**Yeah I'm
communist**

It's just that...

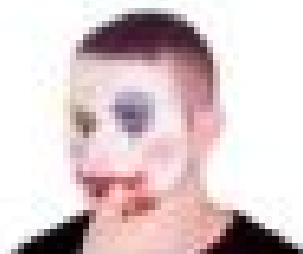
**Dictatorships like the
DPRK, China, Soviet Union,
Cuba, Burkina Faso etc..**

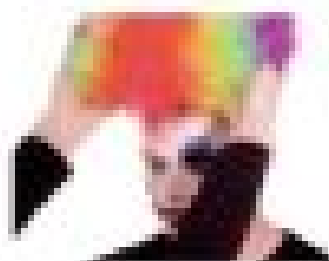
**Weren't real communist
countries they were
state capitalism and
betrayed the revolution.**

**And the tendency for these
countries to support revolution
and development in other
countries is still imperialism.**

**In fact, according to a baseless claim
made by fascists 50+ years ago and
the WSJ/CNN these regimes killed
100m+ people**

**Tankies love to support
fascists as long as a hammer
and sickle is slapped on the
sides of their tanks**

Βάσει αυτής της μεταφυσικής, εκατομμύρια άνθρωποι που αγωνίστηκαν με αυταπάρηση και αυτοθυσία απaráμιλλη στην ΕΣΣΔ, στις άλλες χώρες του πρώιμου σοσιαλισμού και στο παγκόσμιο επαναστατικό κίνημα για τη σοσιαλιστική οικοδόμηση, για την προοπτική του κομμουνισμού «και δη κατά τη σταλινική περίοδο», «αντικειμενικά προέβαιναν στον έσχατο αντικομμουνισμό»!

Εδώ και πάνω από τρεις δεκαετίες, από την αντεπαναστατική «περεστρόικα», με το καθεστώς της ληστρικής ολιγαρχίας του κεφαλαίου (υπό το Γιέλτσιν και στη συνέχεια υπό τους Πούτιν και Μεντβέντιεφ) να επιδίδεται σε μια πρωτοφανή εκστρατεία αποσοβιετοποίησης – αποσταλινοποίησης – αποκομμουνιστικοποίησης, με όλους τους ιδεολογικούς μηχανισμούς, την εκπαίδευση, τα ΜΜΕ να χύνουν τόνους κατασκευοφάντησης και λάσπης στην ιστορία της ΕΣΣΔ, ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

Με τις επίσημες δημοσκοπήσεις, οι λαοί της νυν Ρωσίας και των λοιπών χωρών της τ. ΕΣΣΔ νοσταλούν την τελευταία και τη θεωρούν πατρίδα τους σε ποσοστά 65-70%!

Τα δε ποσοστά όσων θεωρούν το Στάλιν υποδειγματικό ιστορικό ηγέτη είναι ακόμα υψηλότερα! Θα βρεις εκεί παιδιά εικοσάχρονα να ισχυρίζονται με πάθος ότι πατρίδα τους είναι η ΕΣΣΔ και ο σοσιαλισμός! Όλοι αυτοί είναι «αντικομμουνιστές» κ. Ρούση επειδή δεν συμμερίστηκαν ή/και δεν συμμερίζονται τη σοφία σας;

Ως πότε θα αναλίσκεται ορισμένου τύπου καθ' ημάς αριστερά στο να διδάσκει «αφ' υψηλού» τους άλλους για το πώς θα έπρεπε να έχουν κάνει ή να κάνουν την επανάστασή, για το πώς θα πρέπει να εκτιμούν την ιστορική εμπειρία τους, βάσει αφηρημένων ανιστορικών σχημάτων μας, έχοντας κατά κανόνα άγνοια πρωτογενών πηγών;

Έχει άραγε ανάγκη ο κομμουνισμός τέτοιας «υπεράσπισης» και τέτοιων «υπερασπιστών»;

Για μια θετική πραγμάτευση αυτής της προβληματικής απ' τη σκοπιά της σύγχρονης επαναστατικής θεωρίας βλ. σχετικά και το [συλλογικό βιβλίο με κείμενα του Β. Α. Βαζιούλιν και μελών του ελληνικού τμήματος της διεθνούς ερευνητικής ομάδας «Η Λογική της Ιστορίας»: Η Οκτωβριανή επανάσταση και ο πρώιμος σοσιαλισμός στη Λογική της Ιστορίας. Ζητήματα επαναστατικής θεωρίας, μεθοδολογίας και πρακτικής. ΚΨΜ, 2017.](#)

Αφοριστικό σχόλιο 2° :

«Επίσης όποιος δεν δέχεται τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της σύγχρονης Ρωσίας του Πούτιν, και μάλιστα την υπηρετεί ως επίσημος μεταφραστής του, και συνεπώς έμπιστος του, δεν δικαιούται να διατείνεται ότι υπηρετεί την υπόθεση του κομμουνισμού. Οπότε και οι εναντίον μου χαρακτηρισμοί εκ μέρους του εκτιμώ ότι με τιμούν ιδιαιτέρως».

Ας ξεκινήσουμε με το πρώτο σκέλος του εν λόγω σχολίου που αφορά «τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της σύγχρονης Ρωσίας του Πούτιν».

Κατ' αρχάς, όπως και στο πρώτο σχόλιο, και εδώ είναι έντονα παρούσα η αστική

αντίληψη της ιστορίας. Η ιστορία χωρών και λαών προβάλλει ως δημιούργημα ή/και κτήμα «μεγάλων προσωπικοτήτων», στις οποίες ο αστικών/μικροαστικών αντιλήψεων νους αποδίδει θετικές και αρνητικές ιδιότητες, καλά και κακά χαρακτηριστικά (λεπτομερέστερα βλ. κλασική κριτική παρόμοιων μεταφυσικών απόψεων στο: [Μαξ Κ. Η αθλιότητα της φιλοσοφίας](#)).

Βάσει αυτής της σοφίας, η ΕΣΣΔ επί μακρόν ήταν δημιούργημα/κτήμα του «δολίου» Στάλιν, εξ ου και τα περί «σταλινικής περιόδου», «σταλινισμού» και όλα τα καλούδια που εγγράφονται πλήρως και στα αστικά αντιδραστικά περί ολοκληρωτισμού ιδεολογήματα.

Με αντίστοιχη επιστημονική εμβριθεία η σοφία αυτή καταπιάνεται και με τη νυν κεφαλαιοκρατική Ρωσική Ομοσπονδία. Και στις δυο περιπτώσεις, δεν εξετάζει την εκάστοτε συγκεκριμένη ιδιοτυπία της κλιμάκωσης της σχέσης επανάστασης – αντεπανάστασης, της νομοτελούς αντιφατικότητας των σχέσεων παραγωγής, του τρόπου παραγωγής, της κοινωνικής/ταξικής διάρθρωσης, της θέσης και του ρόλου στον παγκόσμιο συσχετισμό δυνάμεων κ.λπ. Τίποτε τέτοιο. Απλώς, τότε είχαμε το Στάλιν, τώρα τον Πούτιν! Ο Στάλιν ήταν «αιμοδιψής δικτάτωρ», ο Πούτιν κάτι παρόμοιο, ανάμικτο με κάποιες επαγγελματικές δεξιότητες του πράκτορα της πάλαι ποτέ KGB! Κατ' εικόνα και κατ' ομοίωση της περί των ηγετών της εικόνας/προκατάληψης οφείλει είναι –βάσει αυτής της σοφίας– και η κοινωνία. Ομολογουμένως βολικό σχήμα στην αφέλεια/δολιότητά του...

Δεν είναι της παρούσης η ενδελεχής κριτική αναφορά σε αυτού του τύπου αγοραία ιδεολογήματα. Επισημαίνω απλώς, ότι για την επιστημονική μαρξιστική προσέγγιση ο ρόλος της όποιας προσωπικότητας στην ιστορία, όσο σημαντική και αν είναι αυτή, όσες ιδιότυπες ατομικές ιδιότητες και χαρακτηριστικά και αν διαθέτει, δεν μπορεί να είναι καθοριστική.

Στη θέση της διάγνωσης των αντικειμενικών, ουσιαστικών και ιστορικά συγκεκριμένων προσδιορισμών της κοινωνίας, σε αυτά τα ιδεολογήματα τίθενται τα υποκειμενικά χαρακτηριστικά της επιφανειακής εικόνας που καλλιεργείται και διαδίδεται για τον εκάστοτε ηγέτη. Ωστόσο, είναι διαδεδομένη η περιοδολόγηση της ιστορίας βάσει ηγετικών προσωπικοτήτων, ιδιαίτερα στην αγοραία αστική ιστοριογραφία και δημοσιολογία/δημοσιογραφία.

Αυτό το αγοραίο σχήμα είναι ιδιαίτερα βολικό σε ορισμένους κύκλους για την ανάδειξη δύο βασικών περιόδων στην ιστορία της ΕΣΣΔ και της Ρωσίας: του γίνεσθαι της επαναστατικής διαδικασίας οικοδόμησης του πρώιμου σοσιαλισμού και του γίνεσθαι της αντεπανάστατικής διαδικασίας διάλυσης των κεκτημένων του πρώιμου σοσιαλισμού, διαμόρφωσης και εδραίωσης των κεφαλαιοκρατικών σχέσεων παραγωγής στα ερείπια της ΕΣΣΔ. Βολικό καθ' ότι οι θιασώτες του δεν μπαίνουν καν στον κόπο να διαγνώσουν στοιχειωδώς αυτές τις διαδικασίες.

Άλλωστε, τι να διαγνώσουν φορείς ιδεολογημάτων σαν αυτά του κ. Ρούση; Είναι άραγε εις θέση να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ επανάστασης και αντεπανάστασης; Μπορούν άραγε να εξηγήσουν γιατί δόθηκε τέτοιος λυσσαλέος αγώνας από τις παγκόσμιες δυνάμεις του κεφαλαίου για την ανατροπή και διάλυση του «ανύπαρκτου σοσιαλισμού», ενός «ιδιότυπου εκμεταλλευτικού καθεστώτος», δηλ. ενός «κρατικού καπιταλισμού»!

Εδώ, όποιος καταπιαστεί στοιχειωδώς σοβαρά με το θέμα, έχοντας ως βάση

αναφοράς την πραγματική ιστορία και όχι τις ιδεοληψίες του, θα διαπιστώσει ότι **δύο τινά μπορεί να συμβαίνουν: είτε οι δυνάμεις του κεφαλαίου ήταν τόσο ηλίθιες για να εμπλακούν σε ένα αδυσώπητο αγώνα εναντίον ενός ...ανύπαρκτου αντιπάλου, είτε το δικό τους σχήμα είναι αντίστοιχης διανοητικής εμβέλειας και επιστημονικότητας!**

Εκ των πραγμάτων αποδεικνύεται ότι οι δυνάμεις του κεφαλαίου μάλλον δεν είναι και τόσο ηλίθιες... Άρα;

Γιατί να το παιδεύουν λοιπόν; Η όλη διαδικασία είναι για αυτούς μια μπερδεμένη γραμμική-εξελικτική πορεία ανάμεσα σε δύο δικτατορίες: από το Στάλιν στον Πούτιν και ξοφλήσαμε! Είναι μάλιστα τόση η εμμονή τους στο ανόητο σχήμα, που συχνά παρουσιάζουν την «γραφειοκρατία της ΕΣΣΔ» ως συλλογικό κεφαλαιοκράτη-εκμεταλλευτή, που με την αντεπανάσταση απλώς εξατομικεύτηκε κάπως και τελείωσε η υπόθεση! Απλώς άλλαξε λοιπόν ο Μανωλιός κι έβαλε τα ρούχα του αλλιώς! Τόσο απλά!

Εάν η πραγματικότητα αντιφάσκει με τα ιδεολογήματα/σχήματά τους, τόσο το χειρότερο για τα γεγονότα!

Είναι διαδεδομένη στην αστική πολιτική, γεωπολιτική και διπλωματία η τάση αν όχι ταύτισης, τουλάχιστον θεώρησης υπό το πρίσμα μιας γραμμικής συνέχειας της ΕΣΣΔ επί Στάλιν και της νυν Ρωσίας υπό τον Πούτιν.

Οι αστοί πολιτικοί και δημοσιογράφοι/δημοσιολόγοι, χάριν αυτού του βολικού στερεοτύπου, στον γεωπολιτικό τους οίστρο (λόγω του κλιμακούμενου Γ' Παγκόσμιου Ιμπεριαλιστικού Πολέμου), είναι ικανοί να αποδίδουν «κομμουνιστικές ιδιότητες» στον αντικομμουνιστή-νεοφιλελεύθερο Πούτιν και στη σημερινή κεφαλαιοκρατική Ρωσία...

Θέση που –για τους λόγους που προαναφέραμε- αναπαράγεται σε διάφορες μορφές και σε κύκλους παρόμοιας νοητικής εμβέλειας αριστεράς... Θέση εξαιρετικά βολική για τη νωθρότητα του νου, δεδομένης της απουσίας επαναστατικής κοινωνικής θεωρίας & μεθοδολογίας ικανής να διακρίνει συγκεκριμένα ιστορικά τη διαφορά μεταξύ επανάστασης και αντεπανάστασης...

Είναι άραγε ιμπεριαλιστική η σύγχρονη Ρωσία; Η επιστημονική διακρίβωση της θέσης και του ρόλου της νυν κεφαλαιοκρατικής Ρωσίας στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας, θέσεων και ρόλων, απαιτεί ειδική μελέτη, ιδιαίτερα στο πεδίο της πολιτικής οικονομίας. (βλ. και [ΕΙΝΑΙ Η ΡΩΣΙΑ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ; Του Stansfield Smith](#)).

Το εάν μια χώρα είναι ιμπεριαλιστική ή μη, δεν επαφίεται σε υποκειμενικές προτιμήσεις. Δεν εξαρτάται από το εάν ο ηγέτης του πολιτικού προσωπικού της αστικής τάξης της διετέλεσε στέλεχος της KGB, ούτε και από τη γεωγραφική της θέση. (βλ. και [Παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό σύστημα: βασικές έννοιες και κατηγορίες.](#)).

Εξαρτάται από τη συγκεκριμένη ιστορικά θέση και το ρόλο του μονοπωλιακού κεφαλαίου, της χρηματιστικής ολιγαρχίας που εδρεύει σε αυτήν, στο εξαιρετικά ανισομερές και αντιφατικό σύστημα της παγκόσμιας οικονομίας, στον παγκόσμιο συσχετισμό δυνάμεων. Θέση, η διακρίβωση της οποίας δεν είναι θέμα γούστου ή/και αφορισμών της κερκίδας, αλλά ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.

Τα θέματα του σύγχρονου παγκόσμιου κεφαλαιοκρατικού συστήματος απαιτούν συστηματική έρευνα-ανάπτυξη της μαρξιστικής πολιτικής οικονομίας και κοινωνικής θεωρίας. Για μια προσέγγιση-σχεδιάσμα αυτής της μελέτης, βλ. και [Δομική κρίση πόλεμος και προοπτικές ανάπτυξης-διεξόδου απ' τα συστημικά αδιέξοδα για τη χώρα και την ανθρωπότητα.](#)

Ο κ. Ρούσης διατείνεται στο αφοριστικό του σχόλιο, ότι εάν κάποιος δεν θεωρεί πάραυτα και χωρίς συγκεκριμένη ενδελεχή έρευνα τη νυν αστική Ρωσία ιμπεριαλιστικό κέντρο κατά τα ειωθότα, τότε αυτός υποστηρίζει και υπηρετεί αυτό το «ιμπεριαλιστικό κέντρο»!

Λες και η όποια απόφαση επί του ζητήματος δεν είναι επιστημονικό ερευνητικό πρόβλημα, δεν απαιτεί διακρίβωση της αλήθειας, αλλά συνιστά **«βέβαιο ταξινομικό κριτήριο» για την αποκάλυψη «πρακτόρων που υπηρετούν το ιμπεριαλιστικό κέντρο της Ρωσίας του Πούτιν»!** Εκπληκτικό! Ο ισχυρισμός αυτός θα μπορούσε να διδάσκεται ως τυπική περίπτωση παραλογισμού σε μάθημα λογικής για πρωτοετείς!

Ο αφορισμός αυτός του κ. Ρούση (μη τρομάζετε κ. Ρούση, δεν τίθεται εδώ θέμα διαλεκτικής λογικής, αναφερόμαστε σε στοιχειώδεις αρχές της τυπικής λογικής-συλλογιστικής) και του κάθε Ρούση, εμπεριέχει έναν **λανθάνοντα «συλλογισμό»**. Μπορεί να διατυπωθεί σε γενική μορφή ως εξής:

1^η προκείμενη: Όποιος δεν θεωρεί τη χώρα X ιμπεριαλιστική, «είναι υπηρέτης του ιμπεριαλιστικού της κέντρου και πράκτορας του ηγέτη της».

2^η προκείμενη: Ο Ψ δεν θεωρεί τη χώρα X ιμπεριαλιστική.

Συμπέρασμα: Ο Ψ «είναι υπηρέτης του ιμπεριαλιστικού της κέντρου και πράκτορας του ηγέτη της»!

Βλέπουμε εδώ ότι η πρώτη προκείμενη του λανθάνοντος «συλλογισμού» Ρούση είναι σύνθετη μιας και περικλείει:

1. τη βεβαιότητα του ιμπεριαλιστικού χαρακτήρα της χώρας χωρίς να έχει προηγηθεί επιστημονική μαρξιστική έρευνα επ' αυτής και

2. τη βεβαιότητα ότι υπάρχουν 2 σύνολα A & B, τα μέλη των οποίων ταυτίζονται απολύτως: A. του συνόλου των ανθρώπων που δεν παραδέχονται αναφανδόν τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της χώρας X και B. του συνόλου των ανθρώπων που «είναι υπηρέτες του ιμπεριαλιστικού της κέντρου και πράκτορες του ηγέτη της».

Δεν απομένει παρά να μας προσκομίσει ο κ. Ρούσης πραγματολογικά ή/και ερευνητικά στοιχεία από τα πεδία της πολιτικής οικονομίας, της πολιτικής επιστήμης, της κοινωνιολογίας, της κοινωνικής ψυχολογίας κ.λπ., τα οποία αποδεικνύουν:

1. Τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της συγκεκριμένης χώρας και κυρίως:

2. την ταύτιση των συνόλων A & B.

Όσο και αν κοπιάσει ο κάθε κ. Ρούσης δεν θα επιδαφιλεύσει τέτοια στοιχεία. Παραπάνω ανέφερα αδρομερώς τι χρειάζεται ώστε να προσδιορισθεί αντικειμενικά ο ιμπεριαλιστικός χαρακτήρας μιας χώρας.

Εδώ, για να διευκολύνω τον λανθάνοντα «συλλογισμό» του κ. Ρούση θα θεωρήσω ότι όντως και ανυπερθέτως, η χώρα X τυγχάνει να είναι ιμπεριαλιστική. Απομένει η ταύτιση των συνόλων A & B. Τα κριτήρια προσδιορισμού του περιεχομένου αυτών των ταξινομικών συνόλων είναι ποιοτικά διαφορετικά, ανομοιογενή και άνισα, γεγονός που αποκλείει την ταύτισή τους.

Η αποδοχή είτε η απόρριψη μιας επιστημονικής ή έστω ιδεολογικής θέσης δεν διασφαλίζει με βεβαιότητα την κοινωνική στάση και δράση ενός ατόμου σε ορισμένη κατεύθυνση. Πολλώ μάλλον, επ' ουδενί λόγω δεν διασφαλίζει μονοσήμαντα ούτε σε ποιον (κέντρο ή/και ηγέτη) αυτό το άτομο δύναται ή/και επιθυμεί να παράσχει υπηρεσίες (πράκτορα κ.ά.) έμμισθες ή/και σε εθελοντική βάση, ούτε και την πρακτική δυνατότητα αποδοχής της παροχής τέτοιων υπηρεσιών εκ μέρους των ενδιαφερομένων (ενδέχεται π.χ. σε συνθήκες μαζικής ανεργίας οι επιθυμούντες να παράσχουν τέτοιες υπηρεσίες να υπερβαίνουν τις δυνατότητες πρόσληψης ή/και αποδοχής εθελοντισμού του εργοδότη)...

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι αυτός ο «επιστημονικός συλλογισμός» του κ. Ρούση θα μπορούσε επάξια να σταδιοδρομήσει ως εναλλακτική εκδοχή του δημοφιλούς ανεκδότη περί αστυνομικού – οργάνου και μπουζουκιού...

Εάν ο περί ου λόγος «επιστημονικός συλλογισμός» εφαρμοσθεί για κάθε χώρα του

G20, ή του πλανήτη π.χ. για την Τουρκία, εάν κάποιος δεν θεωρεί πάραυτα την Τουρκία ιμπεριαλιστικό κέντρο, τότε αυτός οφείλει να υποστηρίζει και να υπηρετεί αυτό το «ιμπεριαλιστικό κέντρο» και είναι «έμπιστος του κ. Ερντογκάν»! Προφανώς, ο πρωτότυπος ο «επιστημονικός συλλογισμός» του κ. Ρούση ισχύει για πολλές χώρες του G20, όπως: Αργεντινή, Βραζιλία, Ινδία, Ινδονησία, Μεξικό, Νότια Αφρική, Νότια Κορέα... Ομολογουμένως εξαιρετική επιστημονική άποψη με επωφελή για το κίνημα αποτελέσματα.

Επομένως, εδώ έχουμε **τυπική περίπτωση επιχειρήματος με τη μορφή ψευδοσυλλογισμού**. Όποιος διατυπώνει παρόμοιους συλλογισμούς:

1. είτε παραλογίζεται ακούσια από αφέλεια, από άγνοια επιστημονική, πραγματολογική και λογική, έχοντας κατά τα λοιπά αγνές προθέσεις, είτε

2. σκαρώνει σοφίσματα, δηλαδή, εκούσια παραβαίνει ως πομπός του ψευδοσυλλογισμού τον ορθό λόγο με την πρόθεση να εξαπατήσει τον δέκτη.

Βέβαια εδώ, κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει κατηγορηματικά συνδυασμό της πρώτης με τη δεύτερη εκδοχή. Ωστόσο, σημασία στην επιστήμη και στο δημόσιο βίο, στην ιδεολογικοπολιτική αντιπαράθεση, δεν έχουν τόσο οι προθέσεις, όσο τα πρακτικά αποτελέσματα. Ιδιαίτερα όταν τέτοιοι αφορισμοί εκτοξεύονται από πανεπιστημιακό καθηγητή...

Μάλιστα, **όποιος δεν διαθέτει την ως άνω «λογική σοφία» του κ. Ρούση «δεν δικαιούται να διατείνεται ότι υπηρετεί την υπόθεση του κομμουνισμού»!** Άρα, εδώ ο επιστήμονάς μας εισηγείται προς ευρεία χρήση το σοφό αφορισμό του, ως διπλό αξιόπιστο όργανο: ρωσοπρακτορόμετρο και κομμουνιστόμετρο! Δύο σε ένα σε τιμή ευκαιρίας!...

Παρόμοιοι παραλογισμοί και ιδεοληπτικές αυθαιρεσίες θα μπορούσαν να είναι απλώς φαιδροί και διασκεδαστικοί μέσα στην πλήξη του ιδεολογικοπολιτικού τέλματος της χώρας. Ωστόσο, **ο κ. Ρούσης εδώ χάνει κάθε μέτρο. Προβαίνει σε χονδροειδή αήθη συκοφαντική δυσφήμιση στο πρόσωπό μου. Αναφέρθηκε δημόσια στο πρόσωπό μου, χαρακτηρίζοντάς με «έμπιστο του Πούτιν, που υπηρετεί ως επίσημος μεταφραστής του τη νυν ιμπεριαλιστική Ρωσία»!**

Είναι ευρέως γνωστό, ότι για βιοποριστικούς λόγους υπήρξα από το 1989 επαγγελματίας μεταφραστής-διερμηνέας (με μπλοκάκι, δελτίο παροχής υπηρεσιών). Πρόκειται για εξαιρετικά περίπλοκη τεχνική εργασία σε πολύ σκληρές και ανταγωνιστικές συνθήκες. Έχω μεταφράσει πολλά επιστημονικά, ιστορικά και άλλα βιβλία και κείμενα και έχω κάνει διερμηνείες σε συνέδρια και σε διαφόρων επιπέδων επαφές και διαπραγματεύσεις.

Από το 2001 που έχω πρωτοεκλεγεί ως μέλος ΔΕΠ στο Πολυτεχνείο Κρήτης, απέδιδα βάσει του νόμου και το 15% των όποιων εσόδων μου από την παροχή υπηρεσιών μετάφρασης-διερμηνείας στον ΕΛΚΕ του ΑΕΙ που διδάσκω, μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους 2016, οπότε έκλεισα τα βιβλία στην εφορία, δεδομένου ότι σε αντίθετη περίπτωση θα έπρεπε να προπληρώνω κατά την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, ποσά που δεν επρόκειτο να εισπράξω ποτέ λόγω περιορισμένης απασχόλησης.

Μικρή διευκρίνιση: **ουδέποτε έχω κληθεί από επίσημους φορείς της ρωσικής**

πλευράς να παράσχω υπηρεσίες μετάφρασης-διερμηνείας. Η ρωσική πλευρά υποχρεούται θεσμικά να διασφαλίζει την εκ μέρους της διερμηνεία από διπλωμάτες, υπαλλήλους του δικού της Υπουργείου εξωτερικών. Η ελληνική πλευρά καλεί προς αυτό ελεύθερους επαγγελματίες. Όποτε έτυχε να εργαστώ σε διακυβερνητικό και διακρατικό επίπεδο, **πάντα ήμουν προσκεκλημένος να παράσχω υπηρεσίες μετάφρασης-διερμηνείας από την εκάστοτε ελληνική πλευρά.** Ουδέποτε από τη ρωσική ή άλλης χώρας.

Με τη λογική του συκοφαντικού αφορισμού του κ. Ρούση, θα μπορούσε κάθε περιστασιακά εργαζόμενος με μπλοκάκι να χαρακτηριστεί «ύποπτος», «έμπιστος» αν όχι και «πράκτορας» του εκάστοτε εργοδότη του!

Υπό αυτή την έννοια, μήπως και κάθε διδάσκων σε ΑΕΙ είναι «έμπιστος υπηρέτης» του εκάστοτε πολιτικού προϊστάμενου Υπουργού στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων; Ο αρχιτέκτων μηχανικός, οι οικοδόμος, ο γιατρός κ.λπ.

Ωστόσο, ο κ. Ρούσης στον προαναφερθέντα διαδικτυακό «διάλογο» έχει τερματίσει την εμβέλεια του συκοφαντικού αφορισμού του με ένα συγκλονιστικό «επιχείρημα»: «ο σύντροφός Πατελης έχει μεταφράσει και το βιβλίο η ακριβέστερα τη συνέντευξη αυτοπροβολή του συντρόφου Πούτιν “Σε πρώτο πρόσωπο” στις εκδόσεις Λιβάνη»!

Όντως, ήμουν ένας εκ των 2 μεταφραστών αυτού του έργου.

Δεν το ξέρατε λοιπόν; Εξυπακούεται ότι ο κάθε επαγγελματίας μεταφραστής βιβλίων κ.λπ. είναι κραγμένος πράκτορας όχι μόνο και όχι τόσο του συγγραφέα και της χώρας προέλευσής του, αλλά και των προσώπων π.χ. στο βίο των οποίων αναφέρεται ο συγγραφέας!

Νομίζω ότι μετά από την ανακάλυψη αυτή του κ. Ρούση, ο ίδιος θα μπορούσε να εισηγηθεί θαρρετά την μετονομασία του *Τμήματος Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου πανεπιστημίου* στη γενέτειρά του σε *Τμήμα Εμπίστων Πρακτόρων και Υπηρετών της Αλλοδαπής!*

Τόση φαιά ουσία δεν πρέπει να πηγαίνει χαμένη... Αφορμής δοθείσης, θα σας αποκαλύψω κ. Ρούση ότι μεταξύ άλλων, ως επαγγελματίας μεταφραστής, έχω συμμετάσχει στη μετάφραση και μιας ιστορικής βιογραφίας του Γκριντάρ Αλίγιεφ, ώστε να ρυθμίσετε ξανά το πολυεργαλείο-πρακτορόμετρό σας!

Αυτά ως προς τον τύπο των εργασιακών σχέσεων που είχα. Επί της ουσίας τώρα της επιστημονικής και πολιτικής μου στάσης, συμπεριλαμβανομένης και αυτής που αφορά τη σχέση μου προς την εκάστοτε πολιτική ηγεσία της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Θα συνιστούσα να δει ο κ. Ρούσης και κάθε ενδιαφερόμενος/-η έστω επιλεκτικά τις εδώ και δεκαετίες δημοσιοποιούμενες προσεγγίσεις μου αναφορικά με την κεφαλαιοκρατία, την αστική τάξη και το πολιτικό προσωπικό της στην Ελλάδα, στη Ρωσία και διεθνώς.

Καλό θα ήταν επίσης να δει κανείς το κατηγορητήριο στην παραπομπή μου στο Ανώτατο Πειθαρχικό Δικαστήριο για Πανεπιστημιακούς και την απολογία μου, ώστε να διαπιστώσει ακριβέστερα τι και ποιους υπηρετώ και γιατί έχω διωχθεί...

θα συνιστούσα μάλιστα να δει επισταμένως τη (διόλου κολακευτική από το 1988) στάση μου έναντι της κεφαλαιοκρατικής αντεπανάστασης-παλινόρθωσης στην ΕΣΣΔ και στις υπόλοιπες χώρες του «πρώιμου σοσιαλισμού» και έναντι της νεοπαγούς εκεί αστικής τάξης και του πολιτικού προσωπικού της.

Όλα τα υλικά είναι προσβάσιμα και διαθέσιμα (βλ. π.χ. [Πατέλης Δ. Για την κλιμάκωση της αστικής αντεπανάστασης στη Ρωσία](#), ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΑΝΑΣΥΝΤΑΞΗ Νο 4-5, 1994, σελ. 71-97). Ουδέν κρυπτόν και επ' αυτού.

Ενδεικτική αναφορά από το 2006 σε: «ορισμένα χαρακτηριστικά της ηγεσίας της νεοπαγούς αστικής τάξης της Ρωσίας. Η ηγεσία αυτή, αναγκάστηκε εκ των πραγμάτων να χαράξει και να προωθήσει δική της στρατηγική, αρχικά δια της δοκιμής και του λάθους, μέσω της διαπίστωσης ότι στη διεθνή αρένα, ακόμα και ως υποτελής στην πλανηταρχεύουσα υπερδύναμη και στον κόσμο των ισχυρών του κεφαλαίου (βλ. την γλοιώδη περίπτωση Μπ. Γέλτσιν), ήταν αποδιοπομπαία. Η κάθε υποχώρησή της συνοδευόταν από ακόμα πιο απαιτητικές αξιώσεις για υποτέλεια και πλήρη εκποίηση των πάντων.

Η νέα γενιά αυτής της ηγεσίας, ανδρώθηκε σε μια θύελλα αλλαγών την οποία όφειλε να διαχειρισθεί προωθώντας την αστική αντεπανάσταση. Κινήθηκε μεθοδικά, λειτουργώντας ως συλλογικός κεφαλαιοκράτης που θέτει κανόνες του παιχνιδιού (πολιτικούς, νομοθετικούς, δημοσιονομικούς, κ.ά.), για να υπερβεί την κατάσταση του πολέμου όλων εναντίον όλων που προέκυψε από την ληστρική ιδιωτικοποίηση της σοβιετικής κληρονομιάς με όρους μαφίας.

Έθεσε υπό κρατικό έλεγχο (με την απόκτηση του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών) τους στρατηγικούς τομείς της Ενέργειας και του Στρατιωτικού-Βιομηχανικού συγκροτήματος.

Ενίσχυσε την “κατακόρυφη” δομή της εξουσίας με συγκεντρωτισμό που απέτρεψε τον άμεσο κίνδυνο διάλυσης της χώρας, στελεχώνοντας τους νευραλγικούς μηχανισμούς με τους “σιλαβικί”, ανθρώπους με θητεία στις ένοπλες δυνάμεις και ιδιαίτερα στις μυστικές υπηρεσίες.

Οι τελευταίοι, έχοντας σημαντικό “πολιτιστικό κεφάλαιο” από τη σοβιετική παράδοση, κοσμοπολίτες τρόπον τινά (λόγω της φύσης της δουλειάς τους) και χωρίς να διακατέχονται από τα σύνδρομα νεοπλουτισμού και ξενοδοουλίας των στελεχών της πρώτης αντεπαναστατικής-παλινορθωτικής φρουράς, είναι που εκπόνησαν και έθεσαν σε εφαρμογή τις αλλαγές στην πολιτική της Ρωσίας.

Η υιοθέτηση εκ μέρους τους “πατριωτικής” στάσης και ιδεολογημάτων, η εξασθένιση του ακραίου αντικομμουνισμού-αντισοβιετισμού με έμφαση στη “συνέχεια της ένδοξης ιστορίας της πατρίδας”, εδραίωσε την ηγεμονία τους στο εσωτερικό, αδειάζοντας κυριολεκτικά την παραπαίουσα αριστερή αντιπολίτευση. Παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ο σαφής αμοιβαίος εμπλουτισμός εμπειριών και χειρισμών αυτής της ρωσικής ελίτ με τους Κινέζους ομολόγους της και οι αντίστοιχες εκατέρωθεν διορθωτικές κινήσεις στην ασκούμενη πολιτική. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, οι διπλωματικές τους κινήσεις και η πειστικότητα του λόγου που άρθρωναν κέρδιζαν τις εντυπώσεις, σε αντιδιαστολή με τις φοβικές-στερεοτυπικές αντιδράσεις των αντιπάλων τους.

Ωστόσο, η ηγεσία αυτή δεν μπορεί παρά να εκφράζει σε πολιτικό επίπεδο την

αμφίρροπη στάση της νεοπαγούς αστικής τάξης της χώρας. Το κεφάλαιο που είναι διεθνοποιημένο σε σημαντικό βαθμό, με εμπλοκή στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, δεν επιθυμεί κλιμάκωση της ρήξης με τη Δύση, σε αντιδιαστολή με τους εκπροσώπους του κεφαλαίου με πραγματική παραγωγική δραστηριότητα στη Ρωσία, που ακριβώς στην ένταση της ρήξης βλέπουν προοπτική αναδιανομής θέσεων και ρόλων στην παγκόσμια οικονομία.

Τα όρια μεταξύ των δύο αυτών συνιστωσών της αστικής τάξης δεν είναι σαφή και η αμφιρρέπεια εκφράζεται και σε επίπεδο πολιτικής ηγεσίας (και με τη σύγκρουση της τάσης του συγκεντρωτικού κρατικού παρεμβατισμού με νεοφιλελεύθερες πολιτικές). Χαρακτηριστική είναι η εμμονή του υπουργού οικονομικών Α. Κουντρίν στην τοποθέτηση του σταθεροποιητικού κονδυλίου της Ρωσίας σε χρεόγραφα ΗΠΑ ακόμα και μετά τον πόλεμο, μεσούσης της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Αμφιρρέπεια εκδηλώνεται και ως προς τον προσανατολισμό μερίδων του Ρωσικού κεφαλαίου προς την Ασία ή προς Ευρώπη και Αμερική» ([Δ. Πατέλης. Η Υπερκαυκασία και ο εν εξελίξει παγκόσμιος ιμπεριαλιστικός πόλεμος. ΟΥΤΟΠΙΑ, τ. 81, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2008, σ. 157-168](#)).

Έγραφα το 2015: «μετά την αντεπανάσταση και την παλινόρθωση της κεφαλαιοκρατίας, λίγα απέμειναν από τα κεκτημένα του πρώιμου σοσιαλισμού στη σημερινή Ρωσική Ομοσπονδία και στις άλλες χώρες που προέκυψαν από τη διάλυση της ΕΣΣΔ. Η Ρωσική Ομοσπονδία δεν είναι η Ενωσιακή Ρωσική Σοβιετική Ομοσπονδιακή Σοσιαλιστική Δημοκρατία και η «Ευρασιατική Οικονομική Ένωση» (Ρ.Ο., Λευκορωσία, Καζακστάν, Αρμενία) -παρά την περί του αντιθέτου προπαγανδιστική υστερία- δεν συνιστά αναγέννηση της ΕΣΣΔ. *Επικεφαλής των ως άνω μορφωμάτων και διαδικασιών βρίσκονται οι δυνάμεις του κεφαλαίου, η νεοπαγής μεν, αλλά αρκούντως εδραιωμένη αστική τάξη.*

Από την ίδια της τη θέση και το ρόλο που διαδραματίζει στην κοινωνία, οποιαδήποτε αστική τάξη (ευρωπαϊκή, πολυεθνική, κομπραδόρική, εθνική κλπ.), όπως κάθε κυρίαρχη τάξη, ιδιαίτερα σε συνθήκες δομικής κρίσης και πολέμου, χρησιμοποιεί το λαό κατά βάση εργαλειακά, βάσει του πραγματισμού των αρπακτικών ιδιοτελών της συμφερόντων. Γι' αυτό η άρχουσα τάξη έχει στη φαρέτρα των πολιτικών της όπλων ποικίλα σενάρια, μέσα και τρόπους επιβολής των ιδιοτελών της συμφερόντων: «έγχρωμες επαναστάσεις», «δικτυακούς πολέμους», «υβριδικούς πολέμους», «πολέμους δι' αντιπροσώπων» κ.ο.κ.

Χάριν αυτών των συμφερόντων, για την υπονόμηση και εξασθένιση των θέσεων των ανταγωνιστών και “εταίρων” της, για την επίτευξη και διασφάλιση συγκριτικών πλεονεκτημάτων στις επόμενες διαπραγματεύσεις-παζάρια, αυτή η αστική τάξη, μπορεί ανερευθρίαστα, αγνοώντας τον κραυγαλέο εκλεκτικισμό, να σκαρώνει “ιδεολογικά μίγματα” με στοιχεία νεοφιλελευθερισμού, αντικομμουνισμού και νοσταλγίας για την ΕΣΣΔ, πατριωτισμού και αυτοκρατορικού μοναρχισμού, νοσταλγίας για την τσαρική λευκή φρουρά με ολίγον βλασοφισμό, [1] ανάμικτο ακόμα και με στοιχεία κανονικού φασισμού. *Όλα αυτά εγγράφονται πλήρως στη «λογική» της αστικής πρακτικής και των ιδεολογημάτων του -κατά Πούτιν- «συντηρητικού πραγματισμού»...*

Έτσι, η αστική τάξη της Ρωσίας, μπορεί κάλλιστα, κατά το δοκούν, να πυροδοτεί, να στηρίζει, να χειραγωγεί, να υπονομεύει και να καταπνίγει λαϊκά κινήματα χάριν των συγκυριακών της σκοπιμοτήτων. Μπορεί να λησμονήσει τάχιστα

τις χθεσινές πατριωτικές κραυγές της, τύπου «Δεν εγκαταλείπουμε τους δικούς μας!», προσφεύγοντας σε πρακτικές δύο μέτρων και σταθμών, όπως η κινούμενη στα όρια της σχιζοφρένειας απόρριψη της εκπεφρασμένης με συντριπτική πλειοψηφία σε δημοψήφισμα (παρουσία διεθνών παρατηρητών) ετυμηγορίας του λαού του Ντονμπάς υπέρ του δικαιώματός του για αυτοδιάθεση, σε αντιδιαστολή με τον εναγκαλισμό της αντίστοιχης ετυμηγορίας του λαού της Κριμαίας!...

Μπορεί να προβαίνει σε νομιμοποίηση του καθεστώτος της χούντας του Κιέβου, με την αναγνώριση των αποτελεσμάτων της παρωδίας προεδρικών και κοινοβουλευτικών «εκλογών» βίας και νοθείας σε συνθήκες κανονικού ευρείας κλίμακας τρομοκρατικού πολέμου-εθνοκάθαρσης κατά του ουκρανικού λαού, με τα φασιστικά τάγματα εφόδου να εξαπολύουν πογκρόμ, να καίνε ζωντανούς και να δολοφονούν απροκάλυπτα αντιφρονούντες, παζαρεύοντας τις τιμές της απρόσκοπτης τροφοδοσίας της χούντας με φυσικό αέριο και την ενεργειακή συνεργασία με τους Δυτικούς εταίρους της...

Μπορεί να διαβιβάζει απλόχερα στη χούντα του Κιέβου τεράστιες ποσότητες οπλισμού και πολεμοφοδίων από την Κριμαία, για τον εφοδιασμό της φασιστικής «Αντιτρομοκρατικής Επιχείρισης» του καθεστώτος κατά των «Ρώσων αδελφών» της στο Ντονμπάς, μπορεί να παρέχει άσυλο και να περιθάλλει στο έδαφός της φασίστες που τρέπουν σε φυγή οι εξεγερμένοι αντάρτες του Ντονμπάς, μπορεί να διασφαλίζει την απρόσκοπτη τροφοδοσία της βιομηχανίας τεθωρακισμένων της χούντας Κιέβου με κινητήρες ρωσικής παραγωγής, να συμβάλλει στην προώθηση τραπεζικών σχημάτων χρηματοδότησης της «Αντιτρομοκρατικής Επιχείρισης» του καθεστώτος, μέσω παραρτημάτων των τραπεζών της κ.ο.κ.

Μπορεί να στέλνει ανθρωπιστική βοήθεια στο Ντονμπάς, αλλά και να καταπνίγει την εξέγερση σέρνοντας (από κοινού με τους Δυτικούς εταίρους της) τους αντάρτες σε εξευτελιστικές διαπραγματεύσεις και συμφωνίες εκεχειρίας, κάθε φορά που αυτοί θριαμβεύουν στα πεδία των μαχών, κατατροπώνουν τον εισβολέα και αποκτούν στρατηγική πρωτοβουλία κινήσεων.

Μπορεί επίσης να χειραγωγεί το στρατόπεδο των εξεγερμένων μέσω της διανομής της (ζωτικά αναγκαίας σε συνθήκες πλήρους αποκλεισμού των εξεγερμένων) ανθρωπιστικής βοήθειας, να προβαίνει σε εκκαθαριστικές κινήσεις κατά "ανυπάκουων" κ.ο.κ. *Κάθε αστική τάξη μπορεί να τα κάνει όλα αυτά, και πολλά ακόμα, γιατί το ιδιοτελές της συμφέρον την κάνει αδίστακτη...*

Ο πόλεμος στην Ουκρανία καταδεικνύει ότι η αστική τάξη της Ρωσίας και το πολιτικό προσωπικό της είναι δέσμιοι παγκόσμιων και εσωτερικών οικονομικών, κοινωνικών, πολεμικών, διοικητικών, ιδεολογικών κλπ αντιφάσεων, η επίλυση των οποίων είναι κατ' αρχήν ανέφικτη από αστικές θέσεις. Ο πόλεμος αυτός καταδεικνύει με ταχείς ρυθμούς και ανάγλυφα **τους ιστορικούς περιορισμούς της αστικής τάξης, την καθιστά επικίνδυνο αναχρονισμό.**

Η ίδια η επιβίωση της Ρωσίας και των χωρών που προέκυψαν στο μετασοβιετικό χώρο, η σωτηρία αυτών των λαών και άλλων που δοκιμάζονται από τον ευρωατλαντικό άξονα, είναι ανέφικτη από τις θέσεις του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού. Είναι ανέφικτη από αυτές τις θέσεις η στοιχειώδης επανεκβιομηχάνιση, μια τομή στην επιστήμη και την τεχνολογία, η μετάβαση της οικονομίας σε πολεμική τροχιά.

Ωστόσο, η κυβέρνηση της Ρωσίας, συνεχίζει σήμερα με εμμονή την πολιτική των ευρείας κλίμακας ιδιωτικοποιήσεων σε ό,τι απέμεινε από τον δημόσιο τομέα, ενώ κόπεται για την «τίμια» τήρηση των αρχών του ΠΟΕ στον οποίο έχει σύρει τη χώρα (δηλ. υπέρ της απρόσκοπτης κυριαρχίας των πλέον επιθετικών κύκλων του παγκόσμιου κεφαλαίου), υπαναχωρεί από τα κεκτημένα επί ΕΣΣΔ συγκριτικά πλεονεκτήματα στην επιστήμη, επιβάλλοντας την καταστροφική για την παιδεία «διαδικασία της Μπολόνια» σε βάθος μεγαλύτερο απ' ό,τι αυτή έχει επιβληθεί σε χώρες της ΕΕ, κ.ο.κ...

Το αναντίστοιχο αυτής της πολιτικής (αλλά και όλων των πολιτικών και ιδεολογικών δυνάμεων που δεν προτάσσουν εναλλακτικές διεξόδους σωτηρίας της χώρας και του λαού) εκδηλώνεται ανάγλυφα στο φόντο του πολέμου στην Ουκρανία» ([Πατέλη Δ. Η αντιφασιστική εξέγερση στην Ουκρανία ως επεισόδιο του Γ' Παγκοσμίου Ιμπεριαλιστικού Πολέμου. ΟΥΤΟΠΙΑ, τ. 111, Μάρτιος-Απρίλιος 2015, σ. 89-104.](#)). Προφανώς κ. Ρούση, με κάτι τέτοια κέρδισα την τυφλή εμπιστοσύνη του κ. Πούτιν...

Ως εκ τούτου, η ως άνω δημόσια αναφορά του κ. Ρούση στο πρόσωπό μου με το χαρακτηρισμό «έμπιστος του Πούτιν, που υπηρετεί ως επίσημος μεταφραστής του τη νυν ιμπεριαλιστική Ρωσία» συνιστά βδελυρή πολιτική πράξη, άθλια, αήθη προβοκάτσια, σπίλωση και συκοφαντική δυσφήμιση.

Βέβαια, ορισμένου επιπέδου και ήθους πολιτικά πρόσωπα και φορείς, αλλά και κύκλοι της κατεστημένης πανεπιστημιακής διανόησης, προσφεύγουν συχνά σε παρόμοιες βορβορώδεις πρακτικές για να «ξοφλήσουν» με διάφορους ενοχλητικούς.

Βλέπετε, είναι εξαιρετικά εύκολο να αφήσει κανείς κάποια υπονοούμενα, να ρίξει λάσπη, να σπιλώσει και να συκοφαντήσει, παρά να αντιπαρατεθεί επιστημονικά ευθέως, ορθολογικά και κατάματα με τον ίδιο τον άνθρωπο και τα όσα αυτός πρεσβεύει.

Ιδιαίτερα όταν έχει υιοθετηθεί από αυτούς τους κύκλους συστηματικά η «συνομωσία της σιωπής» για την σχολή της Λογικής της Ιστορίας, στην οποία αναφέρονται μόνο ψιθυριστά οι φορείς του Δυτικού «ακαδημαϊκού μαρξισμού», για να την απαξιώσουν ως «ανάξιο λόγου μόρφωμα σοβιετικών φιλοσόφων»...

Έτσι εκδηλώνεται η αντιστοιχισή μεταξύ του θεωρητικού και του ηθικού αναστήματος εκπροσώπων αυτών των κύκλων...

Η λαθροχειρία αυτή, γνωστή και ως *argumentum ad hominem* (λατ.), ουσιαστικά αποτελεί ψευδοεπιχείρημα «ενάντια στο άτομο», και στην πιο αθώα περίπτωση – λογική πλάνη.

Η δειλή φυγομαχία, η αποφυγή της βασάνου της ευθείας δημόσιας αντιπαράθεσης σε κάποιο επιχείρημα, σκεπτικό, επιστημονική ή/και πολιτική θέση, επενδύεται εδώ με άμεση προσβολή προς το πρόσωπο που τα διατυπώνει, σαν αυτό να αποτελούσε έγκυρη βάση για την απόρριψή τους ως δήθεν εσφαλμένων.

Κατ' αυτό τον τρόπο, συνιστά ταυτοχρόνως γνωσιακό, λογικό και ηθικό παράπτωμα, διόλου τιμητικό για όποιον/-αν προβαίνει σε αυτό, ιδιαίτερα αν πρόκειται για πανεπιστημιακό δάσκαλο.

Αυτό τον τρόπο επέλεξε ο κ. Ρούσης για να σπιλώσει όχι μόνο εμένα προσωπικά,

αλλά στο πρόσωπό μου και όσα πρεσβεύω επιστημονικά και κοσμοθεωρητικά και τις συλλογικότητες στις οποίες ανήκω και δραστηριοποιούμαι.

Για να χρησιμοποιήσω μια δάνεια από το Λένιν διατύπωση, **παρόμοιες μεθοδεύσεις συνιστούν χυδαία εκπόρνευση της πολιτικής αντιπαράθεσης και τοποθετούν όποιον μετέρχεται αυτών εκτός της επιστημονικής δεοντολογίας, εκτός της κομμουνιστικής και επαναστατικής ηθικής και στάσης ζωής.**

Έχει πικρή εμπειρία το κίνημα από παρόμοιες αήθεις πρακτικές. Σε κρίσιμες φάσεις έχουν οδηγηθεί και στο θάνατο άνθρωποι στιγματισμένοι με συκοφαντικές δυσφημίσεις στη βάση νοσηρής πρακτορολογίας.

Το εν λόγω διάβημα του κ. Ρούση συνιστά και **Συκοφαντική Δυσφήμιση στην οποία προβαίνει κατά το νόμο: «όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλον γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του...»** (Ποινικός Κώδικας άρθρα 362-363).

Επιφυλασσόμενος παντός νομίμου δικαιώματός μου, επί του παρόντος περιορίζομαι στην επιστημονική, παιδαγωγική και ηθικοπολιτική διάσταση του εν λόγω διαβήματος του κ. Ρούση.

Έτσι, όσο ο κ. Ρούσης δεν ανακαλεί τα όσα συκοφαντικά διατύπωσε εις βάρος μου και δεν μου ζητά δημόσια συγνώμη για αυτά, διατηρώ και εγώ το δικαίωμα να αναφέρομαι δημόσια (γραπτά, προφορικά και διαδικτυακά) στο πρόσωπό του με το χαρακτηρισμό «κοινός συκοφάντης».

Γνωρίζω τον Γ. Ρούση εδώ και πάνω από τρεις δεκαετίες. Έτυχε στα χρόνια που πέρασαν να έχουμε συμφωνήσει και διαφωνήσει επί πολλών ζητημάτων. Γνωρίζω ότι είναι άνθρωπος ευέξαπτος με πάθος.

Απέφευγα συστηματικά την ένταση στην οποία επικοινωνία μας, ώστε η συζήτηση να μπορεί να επικεντρώνεται στο εκάστοτε επίδικο, με ψυχραιμία, νηφαλιότητα και ορθολογικό τρόπο, πέρα από παρελκυστικές διαπροσωπικές φορτίσεις.

Εδώ είδα ότι ο κ. Ρούσης υπερέβη ορισμένα όρια στοιχειώδους ευπρέπειας, με ένταση την οποία ο ίδιος συνέδεε με το «δίκιο της άποψής του».

Επειδή έχει όρια ο «διάλογος» μεταξύ κωφών, και οι απόψεις αυτές είναι αρκετά διαδεδομένες, είδα αυτή την αντιπαράθεση ως αφορμή για ορισμένες διευκρινίσεις, τόσο επί του περιεχομένου των ιδεών, όσο και επί του προβληματισμού για το τι συνιστά ηθικό και δεοντολογικό πλαίσιο διαλόγου μεταξύ συναδέλφων, συντρόφων και εν γένει μεταξύ πολιτισμένων ανθρώπων.

Ενδεχομένως αυτή η παρέμβαση να αποβεί χρήσιμη, όχι τόσο για μεσήλικες και βάλε... αλλά για τη φοιτητιώσα νεολαία και τον ευρύτερο κύκλο της αριστεράς.

[\[1\]](#) Ο Βλάσοφ Αντρέι Αντρέγιεβιτς (1901-1946), ήταν ένας σοβιετικός στρατηγός που έγινε συνεργάτης των ναζί κατακτητών στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, οι οποίοι τον έχρισαν Διοικητή του «ρωσικού απελευθερωτικού στρατού» στο πλευρό της Βέρμαχτ.